

หัวข้อสารนิพนธ์	ปฏิกริยาของชาวพุทธต่อการปกครองของอังกฤษในพม่า ค.ศ. 1886 - 1948
ชื่อนักศึกษา	นางสาวชวดี ดิคง
สาขาวิชา	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ภาควิชา	ประวัติศาสตร์
ปีการศึกษา	2539

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปฏิกริยาของพระสงฆ์และชาวพุทธพม่า ต่อนโยบายการปกครองอาณานิคมของอังกฤษ ระหว่างปี ค.ศ. 1886 ถึง ค.ศ. 1948

ผลจากการศึกษาพบว่า นโยบายการบริหารงานภายในอาณานิคมของอังกฤษ อันได้แก่ การล้มล้างสถาบันกษัตริย์ ความเป็นกลางทางศาสนา การจัดการศึกษาแบบสมัยใหม่ การนำ ศาลแพ่งมาใช้ในการตัดสินคดีความ และการพัฒนาทางด้าน การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถานภาพของพระสงฆ์ และชาวพุทธพม่า พระสงฆ์ซึ่งเคยเป็นผู้นำทาง สังคม จึงกลายเป็นผู้นำและผู้ร่วมในการกบฏต่อต้านการปกครองของชาวอังกฤษ พระสงฆ์ที่มี อิทธิพลในตอนต้นทศวรรษที่ 1920 อย่างเช่น พระอุตตะมะ ได้นำเอาแนวคิด และรูปแบบ ทางการเมืองของนักชาตินิยมอินเดีย ผสมผสานกับแนวคิด อุดมคติของพุทธศาสนาเป็น เครื่องมือในการพุดปลุกปั่นทางการเมือง นอกจากนั้นพระสงฆ์บางรูปยังได้ร่วมตัวกันจัดตั้งองค์กร สงฆ์ เช่น มหาสภาสามัคคีสงฆ์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้องค์กรสงฆ์เหล่านี้เป็นเวทีทางการเมือง ต่อต้านอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1923 อังกฤษเปลี่ยนแปลงนโยบายการบริหารงานภายในอาณานิคม ชาวพม่ามีส่วนร่วมในทางการเมือง พระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนนักการเมืองชาตินิยม เพื่อ ต่อต้านการปกครองของอังกฤษ

ในส่วนของฆราวาส แนวคิด อุดมคติของพุทธศาสนา ในเรื่องของการห้ามสวมรองเท้า ในบริเวณศาสนสถาน ได้ถูกหยิบยกมาเป็นประเด็นแรกในการต่อต้านอังกฤษ ทศวรรษที่ 1930 ความบับคั้นจากสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เป็นสาเหตุให้เกิดกบฏขึ้นใน พม่าตอนล่าง ผู้นำในการกบฏอาศัยแนวคิดและอุดมคติของพุทธศาสนา เพื่อสร้างบารมีและ ความยิ่งใหญ่ในฐานะของกษัตริย์จักรวาล ก่อนการออกโจมตีฝ่ายรัฐบาล สยะสันใช้พิธีกรรมทาง ศาสนาพุทธและความเชื่อพื้นบ้านเกี่ยวกับไสยศาสตร์ สร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมในการกบฏ

แต่ในที่สุดอังกฤษก็สามารถปราบกบฏได้ หลังสิ้นสุดกบฏสยามอังกฤษได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการปกครองอาณานิคมอีกครั้ง ให้ชาวพม่ามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้น ในขณะเดียวกัน แนวคิดสังคมนิยมได้แพร่เข้ามาในพม่า นักการเมืองชาตินิยมได้นำเอาแนวคิดของพุทธศาสนามาอธิบายแนวคิดสังคมนิยม ซึ่งเป็นแนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใหม่ เพื่อหวังผลให้ได้รับเสียงสนับสนุนจากประชาชนในการต่อต้านอังกฤษ

หลังสงครามโลกครั้งที่สอง นักชาตินิยมพม่า อาทิเช่น อองซานและอูนู เป็นต้น ได้เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้ชาวพม่าได้มีการปกครองตนเอง ในที่สุดการต่อสู้ของนักชาตินิยมพม่าสามารถกระทำสำเร็จบรรลุเป้าหมาย อังกฤษให้ เอกราชแก่พม่าในปี ค.ศ. 1948